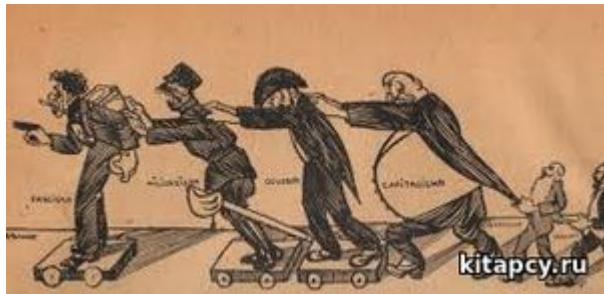

Kim faşist?

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 24 января, 2025

Kim faşist? KIM FAŞİST?

1938-nji ýyl. Gitler Sudet raýonyny basyp alyp, Çehoslowakiýa garşıy hemle urdy. Yzyndan Awstriýany basyp aldy.

1939-njy ýyl. Gitler 23-nji ýanwarda nemes parlamenti Reýhstagda sözlän sözünde jöhitleriň tepbedini okajakdygyny aýtdy.

Ýewropada uruş atmosferasy döredi. 1939-njy ýylyň 20-nji fewralynda ABŞ-nyň Nýu-Ýork şäheriniň Medison-skwer-garden raýonynda müñlerçe adamyň gatnaşmagynda miting geçirildi. Mitinge gatnaşyjylaryň ellerinde amerikan we nasist baýdaklary bardy. Edilen çykyşlarda «Jorj Wašington diri bolsa, Gitler bilen dostlaşardy» diýildi.

Amerikan taryhyň iň uly mitinginj geçiren gurama-da 1936-njy ýylyň 19-njy martynda gurlan ABŞ-daky nasistik topardy: Nemes-amerikan bileleşigi ýa-da Nemes-amerikan federasiýasy...

Başlygy-da Germaniýada doglan amerikan raýaty, öñki ofiser Fris Ýulius Kundý. Ol Gitler bilen gönüden-göni duşuşyp bilyän adamdy.

Merkezi Nýu-Ýorkdaky bu faşistik gurama Pensilwaniýa we Nýu-Jersi ýaly ştatlarda hasam täsirlidi.

Elbetde, simwoly-baýdagы gamaly haçlydy...

Elbetde, çepçidi we jöhit duşmançylygyny edýärди.

Kemp-Nordlend, Kemp-Sigfrid, Grafton, Kemp-Hindenburg, Sellerswill, Kemp-Haýland, Doýce Horst Kountri Klab, Kemp-Bergwald ýaly ABŞ-da birtopar ýarym harbylaşdyrylan türgenleşik lagerleri bardy.

Mysal üçin, Nýu-Jersidäki Kemp-Nordlend lageri 204 gektardy we jynsparaz «Ku-Kluks-Klan» toparynyňam goldaw beren

köpcülikleýin çykyşlaryna on müň adam gatnaşdy!
Diñe munuň bilenem gutaranok:

• **BEÝLEKI TOPARLAR**

Şol wagt ABŞ-da ýeke faşistik gurama ýokdy.

– Meselem, öñki žurnalist Uilýam Dadli Pelli tarapyndan 1933-nji ýylда Demirgazyk Karolina ştatynyň Aşwilli şäherinde gurlan «Kümüş legion» («Күмүшсөв köýneklliler»/»Серебряные рубашки»/»Silver Legion of America»/»Серебряный легион Америки») bardy.

Paramilitar-ýarym harby faşistik gurama Gitleriň «Kofe reňkli köýnekllilerini», Mussolininiň «Gara köýnekllilerini» nemuna edindi.

Gurama ABŞ-ny jöhit kommunistlerden azat etmäge ant içdi.

– Meselem, din adamy Jerald Laýman Kenmet Smit 1942-nji ýylда Missouri ştatynyň Sent-Luis şäherinde antisemitism «Hristian-nasionalistleriň haçly ýörişi» («Christian Nationalist Crusade»/«Крестовый поход националистов-христиан») atly faşistij guramasyny gurdy. Gurama diñe jöhitlere, çepçilere däl, eýsem jaz saz sungatyna-da duşmançlykly garaýyşdady!

– Meselem, Peder Carlz Kofliniň Nýu-Ýorkda guran faşistik «Hristian fronty» guramasy bardy...

– Meselem, Demirgazyk Amerikanyň Faşistler soýuzy (FLNA) bardy. Faşistik italyan-amerikan toparlary üçin bu howandar gurama 1924-nji ýylда guruldy. Italiýada faşizmiň möwjemegi bilen birlikde, ABŞ-daky italyan-amerikan jemyyyetlerinde Mussolininiň edişi ýaly «Döwüş klublary» ligasy («Fasci italiani di battletimento») döredilip başlandy. Şular ýaly kyrkdan agdyk klub bardy...

Diñe Ikinji jahan urşundan öñem däl, uruşdan soňam ABŞ-da faşistik guramalar döredilmäge dowam etdi.

– Meselem, öñki harby gullukçy G.Linkoln Rokwell tarapyndan Wirjiniýa ştatynyň Arlington şäherinde gurlan Amerikan nasistik partiýasy (ANP) şolaryň biridi.

Uzatmaýyn. Bularyň barsy jynsparazdy. Gamaly haç nyşanly paradlary, mitingleri geçirdiler. Çepçileri we jöhitleri aýlsayıyl etjek bolup durmadylar, göýä bularyň içine şeytan giren

ýalydy!

• HÄZIREM GOLDAÝAR

Wagtym bolsa, «ABŞ-nyň faşist ýüzi» atly kitap ýazasym gelýär. Başyna-da «Gara guty» kitabymda agzalan «Rokfeller fondunyň» Germaniyadaky we ABŞ-daky faşistik jynsparaz institutlara goýan ummasyz maýa goýumlaryny goýardym.

Rokfeller fondy adamlaryň genetiki taýdan gözegçilikde saklanyp we aýyklanyp, adam jynsynyň gowulandyrylmagyna-ýewgeniki işlere uly goldaw berdi.

Ýagny, nasistler, Gitler bir günde orta çykan zat däl!..

Şunça zady agzap oturmagyň sebäbi bar.

Soňky döwürlerde, aýratynam Ukraina-Russiya ursunyň başlamagy bilen şeýleräk gara propaganda dillerde gaýmalaýar:

– Putin faşist! Russiya faşist!

Ýeri, kim antifaşist onda? ABŞ-myş! Onuň Ukrainadaky eli ýaragly faşistik (harby lybaslarynda we baýdaklarynda nasistik simwollary ulanýan) Azow batalýonynyň hereketlerini görmezlige salynýar.

Şol neonasistler 2014-nji ýıldaky Maýdan wakalaryndan bări Krymda, Donbasda müňlerçe adamyň ölüminden we müňlerçe adamyň öýünden-ilinden jyda düşürilmeginden jogapkär dälmi näme?

Guramsny esaslandyryjy Andreý Bleskinin aýdan şu sözünü ýatjak çykaryp bolarmy:

“- Ukrainanyň döwlet derejesindäki düýp maksady – jöhitleriň dolandyrýan pes adamlaryna (Untermenschen) garşıy dünýäniň ähli akýagyz milletlerine iñ soňky haçly ýörişinde öñbaşçylyk etmekdir.”

Munuň ABŞ-daky faşistik guramalardan näme parhy bar?

ABŞ nasistik guramalaryny goldaýan garaňky ýüzi ýaly şu faşistlere beren goldawlarynyň aýan bolmagyny islänok.

Hawa, Gitlere düýn beren goldawyny bilmegiňizi islemeýsi ýaly, şu gunki günem bulary bilmegiňizi islänok.

Şuny ýağşy biliň ki: jöhit W.Zelenskini Ukrainanyň başyna oturmagyň maksady-da, faşistleriň eden gyrgynçlygynyň üstünü örtmekdir...

Soner YALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 11.08.2022 ý. Publisistika